

trei probe scrise din materiile de specialitate, și anume: o lucrare de istorie veche și epigrafie, una din istoria medie și alta din istoria românilor, plus două probe orale, alese din aceleași materii de specialitate.

Examenul al doilea de licență se dădea oral, la patru materii secundare: limba latină, limba slavă veche, sociologie și istoria filozofiei. Se arăta că unul și același profesor nu putea examina decât cel mult la două materii, dînd deci maximum două note. Decanul I. Bogdan introdusese această clauză, deoarece uneori trecerea examenului de licență reprezenta o pură formalitate. Deși comisia de examen era compusă din cinci membri, aceștia adesea absentau și un singur profesor examina și dădea note la trei sau chiar la patru probe diferite, ceea ce constituia o scădere a prestigiului pe care trebuia să-l aibă această probă finală.

Prin noul regulament, trecerea examenului de licență însemna o serioasă verificare a cunoștințelor absolventului. În primul rînd, lucrările scrise erau eliminatorii. Cele cinci probe (trei scrise și două orale) din materiile principale asigurau un control riguros al pregătirii candidatului. Pentru a i se da această posibilitate, examenul a fost în mod special împărțit în două — în examenul întîi se treceau materiile principale, iar în sesiunea următoare cele secundare. Singurul avantaj ce se dădea candidaților era corijența. În cazul cînd se treceau toate probele scrise și orale cu excepția unei singure materii, se repeta examenul numai la aceasta și nu la toate celelalte ¹.

Bogdan și-a dat seama că o lucrare merita să fie tipărită numai cînd aducea o contribuție importantă. Aceasta nu putea fi decât teza de doctorat ². Dezvoltînd prevederile legii din 1864, regulamentul din 1897 organizează pentru prima oară la Facultatea de filozofie și litere examenul de doctorat. Acest înalt titlu îl puteau obține acei licențiați care se distinseseră prin cercetări științifice originale și valoroase într-una din specialitățile în care își trecuseră licența. Rezultatul acestor cercetări era concentrat într-o lucrare, aprobată de profesorul de specialitate, ca și de un al doilea profesor delegat de decan și după aceea tipărită. Examenul propriu-zis consta nu numai din susținerea tezei, ci și dintr-unul oral cu două probe. Una dintre ele era chiar materia tezei. A doua era fixată de comisie din două materii înrudite, alese de candidat, una din ele trebuind să fie neapărat și disciplină filozofică. Comisia era formată din decan și trei profesori (unul din fiecare specialitate). Obținerea bilei albe la specialitatea principală era obligatorie.

Un punct nou introdus în regulamentul din 1897 era recunoașterea diplomelor de licență și doctorat obținute la universitățile străine. Punctul de vedere al lui Ioan Bogdan se impune și aici; posesorii acestor diplome, dacă nu aveau « un studiu regulat la universitățile străine de la care sînt luate », trebuiau să dea din nou examenele de licență și doctorat. În orice caz, licențiații și doctorii în istorie erau obligați, la echivalare, « să treacă un examen complet de istoria română » ³.

¹ *Ibidem*, p. 655—656.

² *Ibidem*, p. 652.

³ *Ibidem*, p. 653—654.